

Karlson

21.

*HK 001/65.
m. ut*

10

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK
0021. számú
UTASÍTÁSA**

Budapest, 1963. évi november hó 15-én.

Tárgy: 1964—1965. évben lejárt személyi igazolványok kicserélése.

Az 1/1954. (I. 9.) BM számú rendelet 10. §. (1) bek. a) pontjában foglaltak szerint ki kell cserélni azokat a személyi igazolványokat, amelyeknek érvényességi ideje lejárt.

A II. Főcsoportfőnökség illetékes szerveit az 1964. és 1965. évig érvényesített személyi igazolványok cseréjének végrehajtására az alábbiakban

u t a s í t o m :

I.

Általános rendelkezések

1964. január 15-től folyamatosan ki kell cserélni az ország területén lakó mindazon magyar állampolgárok személyi igazolványát, melyeknek érvényességi ideje 1964. vagy 1965. évben lejár.

A személyi igazolványt az állandó lakhely szerint illetékes rendőrkapitányságon, illetőleg a kapitányság által megjelölt helyen kell kicserélni. Azoknak a személyeknek, akik állandó lakóhelyüktől 100 km-nél nagyobb távolságra eső községben vagy városban vannak alkalmazásban és ott bejelentett ideiglenes lakásuk van, személyi igazolványaikat — amennyiben annak kicserélése céljából itt jelentkeznek — az ideiglenes lakóhely szerinti rendőrkapitányságon is ki kell cserélni.

A személyi igazolvány cseréje végett — kivéve a járóképtelen betegeket — mindenki személyesen köteles megjelenni a rendőrség által előírt időben és helyen. A járóképtelen betegek személyi igazolványának kicserélését a helyszínen kell megoldani.

Az 1964-ig érvényesített személyi igazolványok cseréjét 1964. november 30-ig, az 1965-ig érvényesített igazolványok kicserélését pedig 1965. november 30-ig kell befejezni.

Az 1964. illetve 1965-ben lejárt személyi igazolványokat az érvényességi év december havának utolsó napjáig érvényes igazolványként kell elfogadni.

Személyi igazolványok cseréjének előkészítése

1. Ütemterv készítés:

Valamennyi járási, városi (városi kerületi) igazgatásrendészeti alosztály saját működési területére vonatkozóan önálló ütemtervet köteles készíteni.

Az ütemtervek elkészítésénél az alosztályok vegyék figyelembe a helyi sajátosságokat és ügyeljenek arra, hogy azok reálisak, betartathatók legyenek.

Az ütemtervek elkészítését a kapitányságvezetők személyesen ellenőrizték.

Az ütemtervben fel kell tüntetni:

- a kiadandó személyi igazolványok számát,
- helyét (alosztályon, helyszínen),
- a kiadás idejét,
- az igazolvány cseréjét végzők létszámát.

A kiosztás helyének meghatározásánál arra kell törekedni, hogy a személyi igazolványok átvételének helye ne legyen távol a lakóhelytől. A lakosság munkából való kiesésének idejét a legminimálisabbra kell csökkenteni.

A helyszínre kiszállás idejét előre közölni kell a lakossággal.

Az alosztályokon kívüli munkáknál, vállalatok, üzemek kivételével csak hivatali helyiségeket (tanácsépület, rendőrőrs, stb.) szabad igénybe venni. Külső munkálatoknál a körzeti megbízottak — esetleg önkéntes rendőrök bevonásával is — biztosítsák az igazgatásrendészeti alosztályok munkáját.

Külön be lehet ütemezni azokat a helyeket, ahol egy munkahelyen (vállalat, üzem, hivatal, stb.) 50 főnél több személy részére kell igazolványt kicserélni. Budapesten a Főkapitányság saját hatáskörében jelölje ki azokat a munkahelyeket, (üzem, vállalat) ahol személyi igazolvány cserét végeznek.

2. Személyi állomány biztosítása

A személyi igazolvány csere végrehajtásához — a szükségnek megfelelően — szerződéses alkalmazottak felvételét engedélyezem.

A szerződéses alkalmazottak felvételét a II/II—3-as osztályvezetőkkel együttműködve a megyei (budapesti) rendőrfőkapitányságok személyzeti osztályai intézik.

A II/II—3 osztályok vezetői vizsgálják meg a felvételre kerülő személyeket, hogy képesség szempontjából megfelelnek-e a szükséges követelményeknek. A feladatok elvégzésére lehetőleg olyan személyeket kell szerződtetni, akik az 1959—1960-as évi személyi igazolvány cserénél már alkalmazva voltak.

A szerződéses alkalmazottakat — a helyi sajátosságok figyelembevételével — szükség szerint kell foglalkoztatni. A rendelkezésre álló 1 évi illetménykeretet fel lehet használni — rövidebb idő alatt — több szerződéses alkalmazott foglalkoztatásával is. Az ilyen igényeket — a szokásos módon — negyedévenként jelenteni kell a BM Terv és Pénzügyi Főosztálynak.

A szerződéses alkalmazottakat a kérdéses év január 2. napjától kell alkalmazni és január 15-ig gondoskodni kell kiképzésükről. A kiképzést a megyei (budapesti) II/II—3 osztályok vezetői saját hatáskörükben oldják meg.

Az egyes rendőrfőkapitányságok szerződéses létszámáról külön utasításban intézkedem.

3. A lakosság tájékoztatása

A lakosságot részben központilag, részben helyileg kell a személyi igazolványok cseréjéről tájékoztatni. A tájékoztatásra igénybe kell venni az eddigi gyakorlatban bevált eszközöket (falragaszt, sajtót, hangosbemondót, stb.). A tájékoztatást a személyi igazolvány csere beindítása előtt legalább 2 hónappal meg kell kezdeni. A tájékoztató munkába be kell vonni a körzeti megbízottakat és szükséghez mérten az önkéntes rendőröket is.

III.

A személyi igazolványok cseréjének végrehajtása

1. Bejelentőlapok kitöltése.

A személyi igazolványok — bármilyen címen történő — kiadásához új bejelentőlap nyomtatványt („Bejelentő személyi igazolvány kiadásához”) rendszeresíték, melyet a posta 1963. november 15-től hoz forgalomba — elárusító szervein keresztül. Az 1964. és 1965. évi tömeges személyi igazolvány cserénél is ezt a bejelentőlapot kell felhasználni.

2. Személyi igazolványok és törzslapok kitöltése.

A törzslapot és személyi igazolványt az előírt szabályok szerint kell kiállítani. Különös figyelemmel kell kísérni, hogy a figyelőzött és érvényben lévő kényszerintézkedések (rendőri felügyelet, kitiltás), valamint a bírói kitiltás be legyen vezetve a személyi igazolványba.

A személyi igazolvány érvényességi idejét a hatályban lévő rendelkezések szerint (öt, illetve tíz év) kell megállapítani.

3. A személyi igazolványok kiadása.

a) A személyi igazolványok kiadásával foglalkozók munkaidejének megállapítása.

A munkaidőt a szükség szerint kell megállapítani. Figyelembe kell venni üzemeknél a váltott műszakot, mezőgazdasági vidéken a munkaidényt. Kapitányságok székhelyein naponta 19 óráig, szombaton 17 óráig és szükség esetén vasárnap 8—13 óráig ügyeleti szolgálatot kell szervezni.

Az ügyeleti szolgálat alatt elsősorban azok részére kell az igazolványt kicserélni, akik dolgoznak, más vidékről érkeznek, vagy egyéb elfoglaltság miatt más időben nem tudnak megjelenni. Az ügyeleti szolgálat idejéről tájékoztatni kell a lakosságot.

Azokon a helyeken, ahol a személyi igazolványok nagy része 1965-ben kerül kicserélésre, ügyeleti szolgálatot csak 1965-ben kell szervezni.

b) **Személyazonosság megállapítása az új személyi igazolványok kiadásánál.**

Az új személyi igazolvány kiadása előtt személyazonosítást kell végezni. A személyazonosítást csak hivatásos rendőri állományú beosztott végezheti.

- Gyanús esetekben (személyi igazolvány hamisítás, közveszélyes munkakerülés, stb.) a jelentkező személyt alaposan ki kell kérdezni és feljelentéssel együtt át kell adni a büntügyi szerveknek büntető eljárás lefolytatása végett.

c) **Allandó határövezeti engedélyek bejegyzése az új személyi igazolványba.**

Ha a határövezeti állandó lakos személyi igazolványát ideiglenes lakhelyén cserélik ki, fel kell hívni a figyelmét, hogy a határövezeti engedély bejegyzése végett az igazolvány kiadásától számított 30 napon belül jelenjen meg az állandó lakóhely szerinti rendőrkapitányságon vagy rendőrőrsön. E célból külön egyszeri belépésre jogosító ideiglenes engedélyt kell kiadni.

d) **Járóképtelen betegek személyi igazolványának kicserélése.**

A járóképtelen betegek lejárt személyi igazolványait meg kell hagyni tulajdonosaiknál. Ezek igazolványait a tömeges csere lebonyolítása után a helyszínen kell kicserélni.

4. **A személyi igazolvány kicserélése után követendő eljárás.**

A törzslapokat 48 órán belül fel kell terjeszteni a Központi Lakcím Nyilvántartó Osztálynak, ahol el kell helyezni a törzsnylvántartásban. A korábbi törzslapot ki kell emelni és holtanyagként kell kezelni.

A lejárt és végleg bevont személyi igazolványokat a Központi Lakcím Nyilvántartó Osztálynak kell felterjeszteni.

Azokról a bevont személyi igazolványokról, melyekkel bűncselekményt követtek el:

- fényképet kicserélték,
- adatokat teljesen meghamisították,
- hamis bélyegzőt használtak,
- az igazolvány és adatai is hamisak

a helyi büntügyi technikussal fényképmásolatot kell készíttetni és fel kell terjeszteni a BM II/II—3. Osztályhoz, egyidejűleg a bűncselekmény elkövetőjével szemben nyomozást kell elrendelni.

Ideiglenes lakással rendelkező személyeknél az érvényes, ideiglenes lakást be kell vezetni a személyi igazolványba, de ideiglenes bejelentőt bekérni nem kell.

5. **Atmenetileg bevont személyi igazolványok kicserélése.**

Az átmenetileg bevont személyi igazolványokat csak akkor kell kicserélni, amikor tulajdonosa az átvétel végett jelentkezik. Jelentkezéskor a személyi igazolványt vissza kell tartani és fel kell hívni a jelentkező figyelmét, hogy szerezze be a személyi igazolvány cseréhez szükséges kellékeket.

IV.

Anyagi ellátásra vonatkozó rendelkezések

A személyi igazolvány csere során szükséges anyagok biztosítását a BM II/II—3. Osztály irányítja. Gondoskodik arról, hogy rendelkezésre álljon a szükséges mennyiségű szigorú számadású nyomtatvány és egyéb anyag. A szükségnek megfelelően valamennyi igazgatásrendészeti alosztályt tartalékbélyegzővel látja el. Intézkedést tesz az I. Főcsoportfőnökség illetékes szerve felé, hogy a szükséges nyomtatvány mennyiség rendelkezésre álljon.

V.

Rendőri szervek együttműködése a személyi igazolványok kiosztása során

A lejárt személyi igazolványok kicserélése fontos feladat. A munka jó megszervezése, az udvarias magatartás lehetőséget nyújt a tömegkapcsolat további elmélyítésére. Emellett lehetőséget ad, hogy a rendőri szervek szoros együttműködéssel felderíthetik a bűnöző személyeket. Eppen ezért különös gonddal kell végezni a priorálást és személyazonosítást. A bűnügyi szervek adjanak ehhez módszereket és gyakorlati támogatást az igazgatásrendészeti szerveknek. A közrendvédelmi szervek a lehetőséghez mérten nyújtsanak gyakorlati segítséget az előzetes munkálatok elvégzéséhez és biztosítsák a személyi igazolvány csere zavartalan lebonyolítását. Az év második felében az igazoltatások és a lakossággal történő egyéb foglalkozások során hívják fel a lejárt igazolványok tulajdonosainak figyelmét az igazolvány kicserélésére.

VI.

Jelentésadási kötelezettség a személyi igazolványok cseréjének végrehajtásáról

Az igazgatásrendészeti szervek vezetői rendszeresen tájékoztassák felsőbb vezetőiket a személyi igazolvány csere állásáról.

A megyei főkapitányságok II/II—3. osztályai a felsőbb szervek tájékoztatására az 1. és 2. sz. melléklet alapján kötelesek jelentést tenni.

Felhívom Vezető elvtársakat, hogy a személyi igazolványok kicserélése során, tekintettel annak komoly jelentőségére, gondoskodjanak arról, hogy a feladat elvégzése a lakosság és a rendőrség közötti jó kapcsolat elmélyítését szolgálja. A cél eredményes megvalósítása érdekében kívánatos, hogy szerveink — a munka jelentőségének, fontosságának megértésében — kérjék a pártszervezetek segítségét is.

KŐRÖSI GYÖRGY s. k.,

r. vezérőrnagy
miniszterhelyettes

Felterjesztve: Miniszter elvtársnak,

Kapják: Miniszterhelyettesek,
Főcsoportfőnökök,
Országos Parancsnokok,
II. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei,
osztályvezetői,
Megyei (budapesti) főkapitányok, rendőri helyettesek,
II/II—3. osztályvezetők,
járási, városi (kerületi) rendőrkapitányok.

Készült: 310 példányban.

Tartalmaz: 8 lapoldalt.

Szemponatok

a személyi igazolványok cseréjéről szóló jelentéshez

A személyi igazolványok cseréjéről első ízben az 1964. február 15-ig, másodízben az 1964. március 31-ig, a továbbiakban pedig a negyedévenként elvégzett munkáról kell jelentést felterjeszteni — 10 napos határidővel.

A jelentésben az alábbiakra kell kitérni:

1. Lakosság hangulata.

A személyi igazolvány csere során értékelni kell a lakosság körében észlelt hangulatot, továbbá ki kell térni az egyéni megnyilvánulásokra is. Erről az igazgatásrendészeti szervek kérjenek tájékoztatást az operatív szervektől is.

2. Körözött egyének felderítése és elfogása.

Részletesen jelenteni kell a személyi igazolvány csere során felderített, illetve a körözött és elfogott egyének adatait, a körözés okát, az elfogás körülményeit és azt, hogy az ügyben milyen intézkedés történt.

3. Hamis, hamisított személyi igazolványok bevonása.

Az Utasítás III. fejezet 4/c. pontja elrendeli, hogy a hamis, hamisított személyi igazolványokról fényképmásolatot kell készíteni és fel kell terjeszteni a BM II/II—3. Osztálynak. Az ilyen igazolványokról itt kell részletes leírást adni és a fénykép-másolatot a jelentéshez csatolni.

4. Személyi igazolvány csere végrehajtása.

Itt foglalkozni kell a személyi igazolvány csere eredményeivel és hiányosságaival.

Tárgyalni kell a problémákat, az azokra tett intézkedéseket és meg kell jelölni a rontott igazolványok számát.

5. Javaslatok, észrevételek.

Ebben a részben jelenteni kell a személyi igazolvány cserével kapcsolatos egyéb észrevételeket és javaslatokat.

A jelentésben csak az eseményszerű adatokat kell tárgyalni. A számszerű adatokat a csatolt kimutatás (2. sz. melléklet) alapján kell alosztályonként részletezve elkészíteni és a jelentéshez csatolni.

Kimutatás

a személyi igazolványok kicserélésének 196..... állapotáról

Alosztály	Szig. csere adatai			Bevont személyi igazolványok száma				Őrizetbe vett egyének száma			
	Kicserélendő személyi igazolványok száma összesen	Hány személyi igazolványt cseréltek ki		Hamisított személyi igazolvány		Hamis személyi igazolvány		Körözés alapján		Egyéb indok alapján	
		Utolsó jelentés óta	Összesen a beindulás óta	Utolsó jelentés óta	Összesen a beindul. óta	Utolsó jelentés óta	Összesen a beindul. óta	Utolsó jelentés óta	Összesen a beindul. óta	Utolsó jelentés óta	Összesen a beindul. óta
Megye összesen:											